

TEVBENİN GEREKLİLİĞİ VE FAZÎLETİ

﴿جوب التوبة وفضلها﴾

[Türkçe – Turkish – تركي]

Râşid b. Hüseyin el-Abdulkerim

Terceme : Muhammed Şahin

Tetkik : Ümmü Nebil

2009 - 1430

islamhouse.com

﴿ وجوب التوبة وفضلها ﴾
« باللغة التركية »

راشد بن حسين العبد الكريم

ترجمة: محمد مسلم شاهين

مراجعة: أم نبيل

2009 - 1430

islamhouse.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Tevbenin gerekliliği ve fazîleti hakkında Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:¹

﴿... وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ (٣١)

[سورة النور من الآية: ٣١]

"Ey mü'minler! (O'na itaat etmek sûretiyle) toptan Allah'a dönün (ve câhiliye toplumunun üzerinde bulunduğu kötü ahlâk ve sıfatları terkedin) ki (dünya ve âhirette) kurtuluşa eresiniz."²

Başka bir âyette şöyle buyurmuştur:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا تُوبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا...﴾ [سورة التَّحْرِيمِ مِنَ الْآيَةِ: ٨]

"Ey îmân edenler! Allah'a nasuh tevbesi (samimî tevbe) ile tevbe edin."³

عَنِ الْأَعْرَبِيِّ بْنِ يَسَارٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((يَا أَيُّهَا النَّاسُ! تُوْبُوا إِلَى اللَّهِ، فَإِنِّي أَتُوبُ فِي الْيَوْمِ إِلَيْهِ مِائَةَ مَرَّةٍ.)) [رواه مسلم]

el-Eğar b. Yesâr'dan -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, o şöyle demiştir:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurdu ki:

- Ey insanlar! Allah'a tevbe edin. Çünkü ben, günde yüz defa O'na tevbe ediyorum."⁴

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((لِلَّهِ أَفْرَحُ بِتَوْبَةِ عَبْدِهِ مِنْ أَحَدِكُمْ سَقَطَ عَلَى بَعِيرِهِ وَقَدْ أَضَلَّهُ فِي أَرْضٍ فَلَاةٍ.)) [متفق عليه]

Enes b. Mâlik'ten -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurdu ki:

¹ Bknz: "el-Âdâbu's-Şer'iyeh"; c: 1, s: 55. "Minhâcül-Kâsîdîn Muhtasarı"; sayfa: 251. "Medâricu's-Sâlikîn"; c: 1, s: 222. "Camiul-Ulûm vel-Hikem"; hadis no: 18.

² Nûr Sûresi: 31

³ Tahrim Sûresi: 8

⁴ Müslim; hadis no: 2702. Ebu Davud; hadis no: 1515.

- Şüphesiz ki Allah, kulunun tevbe etmesine, büyük ve geniş bir çölde devesini kaybettikten sonra onu ansızın (başucunda) bulan birinizin sevincinden daha çok sevinir (ondan hoşnut olur)."¹

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رضي الله عنه أَنَّ نَبِيَّ اللَّهِ - قَالَ: ((كَانَ فِيمَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ رَجُلٌ قَتَلَ تِسْعَةً وَتِسْعِينَ نَفْسًا، فَسَأَلَ عَنْ أَعْلَمِ أَهْلِ الْأَرْضِ فَدُلَّ عَلَى رَاهِبٍ، فَأَتَاهُ فَقَالَ: إِنَّهُ قَتَلَ تِسْعَةً وَتِسْعِينَ نَفْسًا، فَهَلْ لَهُ مِنْ تَوْبَةٍ؟ فَقَالَ: لَا، فَقَتَلَهُ فَكَمَّلَ بِهِ مِائَةً، ثُمَّ سَأَلَ عَنْ أَعْلَمِ أَهْلِ الْأَرْضِ فَدُلَّ عَلَى رَجُلٍ عَالِمٍ، فَقَالَ: إِنَّهُ قَتَلَ مِائَةَ نَفْسٍ، فَهَلْ لَهُ مِنْ تَوْبَةٍ؟ فَقَالَ: نَعَمْ، وَمَنْ يَحُولُ بَيْنَهُ وَبَيْنَ التَّوْبَةِ؟ انْطَلِقْ إِلَى أَرْضِ كَذَا وَكَذَا؛ فَإِنَّ بِهَا أَنْاسًا يَعْبُدُونَ اللَّهَ فَاعْبُدِ اللَّهَ مَعَهُمْ وَلَا تَرْجِعْ إِلَى أَرْضِكَ؛ فَإِنَّهَا أَرْضُ سَوْءٍ. فَاَنْطَلِقْ حَتَّى إِذَا نَصَفَ الطَّرِيقَ أَتَاهُ الْمَوْتُ فَاخْتَصَمَتْ فِيهِ مَلَائِكَةُ الرَّحْمَةِ وَمَلَائِكَةُ الْعَذَابِ، فَقَالَتْ مَلَائِكَةُ الرَّحْمَةِ: جَاءَ تَائِبًا مُقْبِلًا بِقَلْبِهِ إِلَى اللَّهِ، وَقَالَتْ مَلَائِكَةُ الْعَذَابِ: إِنَّهُ لَمْ يَعْمَلْ خَيْرًا قَطُّ. فَأَتَاهُمْ مَلَكٌ فِي صُورَةِ آدَمِيِّ فَجَعَلُوهُ بَيْنَهُمْ، فَقَالَ: قِيسُوا مَا بَيْنَ الْأَرْضَيْنِ فَإِلَى أَيَّتِهِمَا كَانَ أُذُنِي فَهُوَ لَهُ. فَقَاسُوهُ فَوَجَدُوهُ أُذُنِي إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي أَرَادَ فَتَبَضَّتْهُ مَلَائِكَةُ الرَّحْمَةِ.)) [متفق عليه]

وفي رواية: ((... فَأَوْحَى اللَّهُ إِلَى هَذِهِ: أَنْ تَبَاعِدِي، وَإِلَى هَذِهِ: أَنْ تَقْرَبِي.))

[رواه مسلم]

Ebu Saïd el-Hudrî'den -Allah ondan râzi olsun- rivâyet olunduğu göre, Allah'ın peygamberi -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurdu:

"Sizden önceki (kavim)lerde yaşayan ve doksan dokuz kişiyi öldürmüş birisi vardı.(Tevbesinin kabul olunup-olunmayacağı konusunda insanlara) yer yüzünün en bilgelisini sordu. Bir râhibi (İsrâil oğullarından kendisini ibâdetle adanmış bir âbid'i) gösterdiler. Bunun üzerine ona gelip:

¹ Müslim; hadis no: 2702. Ebu Davud; hadis no: 1515.

-Doksan dokuz cana kıydığını, kendisi için bir tevbe imkânının olup-olmadığını sordu.

Râhip de ona:

-Haşır, diye cevap verdi.

Bu cevap üzerine onu da öldürdü ve onunla öldürdüğü kişi sayısını yüze tamamladı. Sonra (şine tevbesinin kabul olup-olunmayacağı konusunda insanlara) yerüzünün en bilgelisini sordu. Kendisine âlim bir adamı gösterdiler.

(Bunun üzerine o âlime gelip):

-Yüz cana kıydığını, kendisi için bir tevbe imkânının olup-olmadığını sordu. Bunun üzerine o âlim:

- Elbette vardır. Tевbe ile kul arasına kim girebilir ki? Diye cevap verdi.

(Ardından devamla):

- Filanca memlekete git.Çünkü orada Allah Teâlâ'ya ibâdet eden birtakım insanlar vardır. Sen de onlarla beraber Allah'a ibâdet et ve sakın yaşadığın memlekete dönme.Çünkü orası kötü bir memlekettir, dedi.

Bu cevap üzerine adam yola çıktı. Yolun yarısına vardığı sırada ölüm onu yolda yakaladı. Bunun üzerine rahmet melekleri ile azap melekleri (adamı cennete ya da cehenneme götürmek için) birbirleriyle tartışmaya başladılar.

Rahmet melekleri:

- Bu adam, tevbe etmiş ve kalbiyle Allah'a yönelmiş bir halde geldi, dediler.

Azap melekleri ise:

-Şüphesiz ki o, hiçbir iyilik işlememiştir, dediler.

Bunun üzerine onların yanına insan sûretinde bir melek geldi. Rahmet melekleri ile azap melekleri bu adamı (kendi aralarında hüküm vermesi için) hakem olarak tayin ettiler.

Adam:

- Her iki memleketin arasını ölçün.Hangi memlekete daha yakın ise, bu adamı almayaya hak sahibi olan onu alıp götürsün, dedi. Melekler de ölçtüler ve adamın gitmek istediği memlekete daha yakın buldular. Bunun üzerine Rahmet melekleri adamı alıp götürdüler."¹

¹ Buhârî; 6/512. Hadis no: 3470. Müslim; hadis no: 2766.

Başka bir rivâyet ise şöyledir:

"Allah Teâlâ, (adamin ayrılmış olduğu) memlekete uzaklaş ve (gitmekte olduğu ve salihlerin bulunduğu) memlekete de yaklaş, diye vahyetti."¹

Konunun Açıklaması:

Tevbe, Allah Teâlâ'ya en sevimli gelen amellerdendir. Yine tevbe, dünya ve âhirette kurtuluşa ermenin sebebidir.

Allah Teâlâ, mü'minlere tevbe etmelerini emretmiş, lütuf, hoşgörü ve rahmeti çok geniş olduğu için onları tevbe etmeye teşvik etmiştir.

Allah Teâlâ, kendisinin hiçbir ihtiyacı olmamasına rağmen kullarının kendisine tevbe etmelerinden hoşnut olur. Kullarının işlediği günahları ne kadar büyük olursa olsun, o günahlara tevbe ettikleri zaman onların tevbelerini kabul eder.

Konudan Çıkarılan Hükümler:

1. Allah Teâlâ'ya her zaman tevbe etmek gerekir.
2. Allah Teâlâ'ya tevbe etmek çok fazîletlidir. Öyle ki tevbe, kurtuluşun sebebidir. Çünkü Allah Teâlâ kulunun tevbe etmesine sevinir ve bundan hoşnut olur.
3. Ne kadar büyük olursa olsun, bütün günahlara tevbe edildiği zaman tevbe kabul olunur.
4. Allah Teâlâ'nın rahmeti, lütuf ve ihsanı çok geniştir. Zîrâ O, günahları ne kadar büyük olursa olsun, tevbe edenlerin tevbelerini kabul eder.

¹ Müslim; hadis no: 4968